

Geroepen tot gemeenschap

Ledevaartkerk Chaam, Hemelvaart 13 mei 2021

Ds. Sara Dondorp

Eerste lezing Efeziërs 4: 1-13 (Vertaling: www.schriftlezing.nl)

Tweede Schriftlezing: Marcus 16:19-20 (vertaling NBV)

Inleiding

Op Hemelvaartsdag vieren we dat Jezus ten hemel is gevaren. Dat de Opgestane zijn plaats naast God heeft ingenomen. Meestal lezen we op Hemelvaart het verhaal uit Handelingen. Het vervolg dat Lucas schreef op zijn evangelie. Voor vandaag heb ik een andere invalshoek gekozen. In het evangelie naar Marcus wordt Hemelvaart kort genoemd. Met Pasen hoorden we dat Marcus zijn evangelie eindigt bij het lege graf en de vrouwen die zwijgen. De cliffhanger die luisteraars aanspoort het verhaal zelf af te maken. De rest is toegevoegd. Ook het stukje dat we vandaag lezen. Wie dat geschreven heeft weten we niet. Maar het is in de Bijbel terecht gekomen en het kan ons tot inspiratie dienen. Wie het geschreven heeft is wat mij betreft niet zo belangrijk. Datzelfde geldt voor de lezing uit de Efezenbrief. Die is hoogstwaarschijnlijk niet door Paulus zelf geschreven, maar door een volgeling van Paulus.

Wat niet wegneemt dat het een inspirerende tekst is. Hij schrijft voor Jezus' volgelingen in een tijd dat Jezus zelf er niet is. Hoe moet het verder met de achterblijvers? Waartoe zijn de achterblijvers geroepen. Zo kom ik op het thema van vanmorgen: De brieveschrijver spoort aan tot eensgezindheid. Thema vanmorgen is: Geroepen tot gemeenschap!

Overdenking

Gemeente van Jezus Christus,

Hemelvaart was in de oudheid helemaal niet vreemd. Mensen waren gewend dat bovenmenselijke helden op spectaculaire manier hun plek bij de goden innamen. Van Hercules wordt verteld dat hij is opgenomen onder de Goden. Daarmee wordt bevestigd dat hij een grote held moet zijn geweest. Hemelvaart, dat is iets voor helden. Maar de Bijbel heeft het niet zo op met helden¹. Meestal zijn het juist de achterblijvers die in het licht worden gezet. In het boek Koningen lezen we over de hemelvaart van Elia². Weliswaar wordt dat beschreven als spectaculair gebeuren, maar de nadruk ligt op de achterblijver: Elia's leerling Elisa. Ook bij de hemelvaart van Jezus gaat het om de achterblijvers. Het Marcusevangelie maakt er zelfs nauwelijks woorden aan vuil. Het wordt bijna terloops verteld. Jezus werd in de hemel opgenomen en nam plaats aan de rechterhand van God. Het klinkt bijna zoals je dat in het dagelijks leven kan zeggen: De koster deed de deur dicht en nam plaats op zijn eigen stoel... Dat Jezus plaats neemt aan Gods rechterhand is vanzelfsprekend. Maar het gaat om de achterblijvers... Zij zijn degenen die verder moeten. Zij zijn degenen die de Goede Boodschap door moeten geven.

---

¹ Zie ook: Alain Verheij, *Ode aan de verliezer Levenslessen uit Bijbelverhalen over hoop, twijfel en succes*, Atlas Contact, 2020.

² 2 Koningen 2:1-18.

Dat is precies waar de Efezenbrief op inzoomt. Wat staat ons hier beneden te doen? Het begint met nederigheid en zachtmoedigheid. Jezus heeft immers zelf de voeten van de leerlingen gewassen. Wát we ook in zijn naam doen, laten we vooral nederig zijn. Zachtmoedig en geduldig. Elkaar vasthoudend in liefde. Dat is op zichzelf al moeilijk genoeg. En laten we ons inzetten om de eenheid te bewaren. Nu vind ik dat altijd een lastige opdracht. Want over wat voor soort eenheid gaat het. Mensen zijn nu eenmaal verschillend. Als iedereen door dezelfde hoepel zou moeten kruipen zijn er heel veel mensen die niet tot hun recht zouden komen. Volgens mij is dat niet de bedoeling. Het gaat over de gerichtheid op één en dezelfde hoop. Eén en hetzelfde geloof of anders gezegd: één in vertrouwen. Namelijk het vertrouwen dat God ons liefheeft. Ons allemaal. Die ene hoop en dat ene vertrouwen kan ons de ruimte geven om elk op onze eigen manier te bouwen aan Gods gemeenschap. Ieder van ons heeft immers afzonderlijk de genade ontvangen. Zo gaat de brieveschrijver verder. En vervolgens voegt hij een Psalmcitaat toe, uit Psalm 68:19. Wij denken bij dat citaat aan de hemelvaart van Jezus. De brieveschrijver dacht daar ongetwijfeld ook aan. Maar die Psalm is natuurlijk veel ouder. De Psalmist zingt over Gods machtige daden. Over God die niet ver weg in de hemel toekijkt op de wereldorde, maar die afdaalt en rechtvaardigheid teweegbrengt, die triomfantelijk weer opstijgt naar de hemelse woning, die gevangenschap gevangen neemt. Dat vind ik zo'n mooie uitdrukking! Het klinkt nóg bevrijdender dan een God die bevrijding brengt. God maakt een einde aan dwang en geeft mensen vrijheid. De brieveschrijver gaat nog even op die gedachte door. De God die is opgestegen naar de hemel was ook afgedaald naar het onderste der aarde. Zo ziet de brieveschrijver de betekenis van Jezus: als Gods geliefde zoon die onder mensen heeft geleefd en solidair met de onderdrukten hun lot op zich heeft genomen. Zoiets als: hij heeft met zijn voeten in de modder gestaan en de rottigste rottigheid van deze wereld zelf meegemaakt. Het bevrijdende is dat hij daar niet aan onderdoor is gegaan. Hij was niet een held zoals Hercules dat was. Naar antieke begrippen was hij eerder een verliezer. Maar juist daarom, omdat hij de kant van de verliezers koos, heeft God hem de hoogste plaats gegeven.

Ik denk dat dat is waar Hemelvaart over gaat. Als degene die radicaal solidair is met de verliezers, met de zwakken, degenen die buitengesloten zijn of niet mee tellen, komt juist hem in Gods ogen de hoogste plek toe. Zijn vanzelfsprekende plaats is aan Gods rechterhand. En wij, achterblijvers, mogen daar hoop en vertrouwen uit putten. Hoop en vertrouwen dat wij onze roeping waar kunnen maken. Dat mag met vallen en opstaan, want God is een God van verliezers. Als we maar steeds opnieuw weer opstaan. Als we maar gehoor blijven geven aan onze roeping. Elk op onze eigen manier. Als apostelen, profeten, verkondigers, herders of leraars, als muzikanten, schoonmakers, bestuurders of koster, ... Elk op onze eigen manier kunnen we bijdragen aan de opbouw van het lichaam van Christus, zoals het er staat. Aan de gemeenschap van Christus' volgelingen. Elk op onze eigen manier zijn we geroepen tot gemeenschap.

Amen